

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

ТУРИЗМ НА ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЯХ

підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

**Силабус освітнього компонента «ТУРИЗМ НА ПРИРОДООХОРОННИХ
ТЕРИТОРІЯХ»** підготовки бакалавра

Розробник: Безсмертнюк Т. П., доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації, кандидат географічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Ільїн Л. В.

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації**
протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Ільїн Л. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань: J Транспорт та послуги Спеціальність: J3 Туризм та рекреація Освітньо-професійна програма: Туризм Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 2
ІНДЗ: немає		Семестр – 4
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
Мова навчання		Форма контролю: залік
		Українська

II. Інформація про викладача

III: Безсмертнюк Тарас Петрович

Науковий ступінь: кандидат географічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

Контактна інформація викладача:

Номер мобільного зв'язку: 0667009523

Електронна адреса: bezsmertniuk.taras@vnu.edu.ua

Дні занять (посилання: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Туризм на природоохоронних територіях» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Важливим ресурсом для забезпечення стійкого розвитку будь-якої країни, який підтримує навколишнє природне середовище в стабільному стані, зберігає національне природне та культурне надбання, допомагає розповсюджувати екологічні знання серед широких верств населення, підвищує престиж країни в очах потенційних міжнародних та внутрішніх туристів, є природоохоронні території. За даними Всесвітньої туристичної організації, туризм в межах природоохоронних територій входить у п'ятірку основних стратегічних напрямів розвитку туристичної галузі.

Унікальні природні об'єкти України, відвідати які хотіли б не тільки вітчизняні, а й іноземні гості, є базою для формування туристичних продуктів. Виважене поєднання природоохоронних об'єктів для їх використання в туристичних цілях сприяє як збереженню природи, так і створенню нових робочих місць, об'єднанню місцевих громад, їх збалансованому соціально-економічному розвитку.

Освітній компонент «Туризм на природоохоронних територіях» пов'язаний з активізацією ролі природоохоронних територій у формуванні туристичних пропозицій регіонів. Нині одночасно актуальними є збереження природної та історико-культурної спадщини регіонів задля збереження їх автентичності та використання цієї спадщини для економічного розвитку регіонів через сталий розвиток туризму. Розвиток туризму на природоохоронних територіях тісно пов'язаний із заповідною справою, екологічним і сільським туризмом, менеджментом і маркетингом туризму та сталим розвитком регіонів.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета викладання освітнього компонента:

- вивчення рекреаційно-туристичного потенціалу природоохоронних територій та об'єктів природно-заповідного фонду, видів допустимих туристичних занять та відповідної інфраструктури, інформаційно-освітнього забезпечення;
- надбання здобувачами освіти практичних навичок в оцінці рекреаційно-туристичного потенціалу природоохоронних територій, плануванні та впорядковуванні туристичних занять в межах природоохоронних територій;
- вивчення впливу туристично-рекреаційної діяльності на природне середовище охоронюваних територій та можливості його мінімізації.

Завдання освітнього компонента:

- сформуувати у здобувачів освіти систему знань про міжнародні і національні категорії природоохоронних територій;
- забезпечити знання туристичних ресурсів та особливостей рекреаційно-туристичного використання природоохоронних територій різних категорій;
- навчити здобувачів освіти планувати та організовувати рекреаційно-туристичне використання національних природних і регіональних ландшафтних парків та інших заповідних територій.

3. Soft skills.

У результаті вивчення освітнього компонента формуються такі *soft skills*:

- системне мислення (здатність комплексно оцінювати взаємозв'язки між туристичною діяльністю, природним середовищем і регіональним розвитком);
- екологічна свідомість і відповідальність (усвідомлення принципів збереження природної та культурної спадщини в туристичній діяльності);
- критичне мислення (уміння оцінювати вплив туристично-рекреаційної діяльності на природоохоронні території та обґрунтовувати шляхи його мінімізації);
- аналітичні навички (здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал і допустиме рекреаційне навантаження природоохоронних територій);
- комунікативні навички (ефективна взаємодія з відвідувачами, місцевими громадами та адміністраціями природоохоронних територій);
- міждисциплінарна взаємодія (здатність інтегрувати знання з туризму, екології, менеджменту та сталого розвитку);
- відповідальне прийняття рішень (готовність діяти в умовах екологічних обмежень і суспільної відповідальності).

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю* /Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи розвитку туризму на природоохоронних територіях						
Тема 1. Природоохоронні території та об'єкти: сутність та класифікація	15	2	2	10	1	ДС, РМГ/10
Тема 2. Природно-заповідний фонд України як об'єкт рекреаційного використання	15	2	2	10	1	ЗПР, УО/10
Тема 3. Національні природні парки та регіональні ландшафтні парки як природоохоронно-рекреаційні території	31	–	4	25	2	ДП, ДС/20
Тема 4. Форми організації відвідування природоохоронних територій	13	–	2	10	1	ЗПР, УО/10

Разом за змістовим модулем 1	74	4	10	55	5	50
Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти розвитку туризму на природоохоронних територіях						
Тема 5. Оцінка рекреаційного навантаження на природні комплекси природоохоронних територій	15	2	2	10	1	ЗПР, УО/10
Тема 6. Планування туризму на природоохоронних територіях	15	2	2	10	1	ДС, РМГ/10
Тема 7. Світовий досвід розвитку туризму на природоохоронних територіях	33	2	4	25	2	ДП, ДС/20
Тема 8. Сталий туризм на природоохоронних територіях	13	–	2	10	1	ДС, РМГ/10
Разом за змістовим модулем 2	76	6	10	55	5	50
Усього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

*Форми контролю: ДС – дискусія; ЗПР – захист практичної роботи; УО – усне опитування; ДП – доповідь з презентацією; РМГ – робота в малих групах.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувачів освіти є обов'язковою складовою освітнього компонента та спрямована на поглиблення теоретичних знань і практичних компетентностей.

Самостійна робота з освітнього компонента передбачає:

- опрацювання теоретичного матеріалу (вивчення рекомендованих підручників, навчальних посібників та наукових статей; конспектування основних понять і категорій; опрацювання лекційних матеріалів та презентацій);
- підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в групах, опитування;
- виконання домашніх завдань;
- опрацювання окремих тем або питань, що попередньо не обговорювалися та не розглядалися на заняттях;
- підготовка до поточного та підсумкового контролю (систематизація вивченого матеріалу; повторення навчального матеріалу; підготовка до заліку).

Контроль самостійної роботи здобувачів освіти здійснюється на практичних заняттях у формі поточного контролю та перевірки якості виконання домашніх завдань. Оцінювання самостійної роботи здійснюється в межах поточного оцінювання на практичних заняттях та заліку.

Перелік питань та завдань для самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи розвитку туризму на природоохоронних територіях

1. Класифікація природоохоронних територій (за Міжнародним союзом охорони природи).
2. Структурний і територіальний аналіз природно-заповідного фонду України.
3. Типізація національних парків за доступністю для відвідувачів.
4. Основні види занять і маркетинг рекреаційно-туристичних продуктів національних парків.
5. Туристичні атракції, інфраструктура та рекреаційні туристичні заняття в межах регіональних ландшафтних парків.
6. Малоплощинні об'єкти природно-заповідного фонду України як туристичні атракції.
7. Рекреаційно-туристичне використання малоплощинних заповідних об'єктів.
8. Екологічні стежки: особливості організації та екскурсійного обслуговування.

9. Допустиме рекреаційне навантаження на екологічні стежки й тематичні туристичні маршрути.

10. Основні види туристичних занять на природоохоронних територіях.

11. Екоосвітня функція туризму на природоохоронних територіях.

Змістовий модуль 2. Організаційні аспекти розвитку туризму на природоохоронних територіях

1. Методичні підходи до визначення ступеня рекреаційного навантаження для різних типів природних середовищ площинних і лінійних рекреаційних об'єктів.

2. Рекреаційна дигресія та її попередження.

3. Інвентаризація рекреаційного потенціалу природоохоронних територій.

4. Туристична інфраструктура на природоохоронних територіях: види і функції.

5. Форми і способи просування туристичних продуктів природоохоронних територій.

6. Розробка стратегічних завдань і оперативних заходів з розвитку туризму на природоохоронних територіях.

7. Перспективне забезпечення рекреаційно-туристичних занять на природоохоронних територіях.

8. Світовий досвід розвитку туризму в національних парках.

9. Світові тренди розвитку туризму на природоохоронних територіях.

10. Основні принципи і напрями впровадження сталого туризму.

11. Вплив рекреаційно-туристичної діяльності природоохоронних територій на сталий розвиток регіонів.

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриває «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://hell.your-objectstorage.com/vnustorage/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>).

Політика викладача щодо здобувача освіти

Здобувач освіти зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з освітнього компонента. При вивченні освітнього компонента необхідно спиратися на конспект лекцій, рекомендовану основну та додаткову навчальну, наукову літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем освітнього компонента. Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: активно працювати на практичних заняттях (брати участь в обговоренні дискусійних питань); повною мірою долучатися до активних форм навчання; відпрацьовувати пропущені практичні заняття.

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу з метою поточного оцінювання знань, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, вираженим у спілкуванні зі здобувачами освіти та викладачами, уважним і дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань поточного контролю без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття); надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>).

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (посилання: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений викладачем час. Перекладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової оцінки, не дозволяється. Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті

Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки на основі Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (посилання: <https://surl.li/moqjac>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час переведення, поновлення здобувача освіти до Волинського національного університету імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або освітньо-професійних програм.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки шляхом валідації. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, а бо під час вивчення освітнього компонента, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо отримання додаткових (бонусних) балів

Здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт:

опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості в усній формі. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Перелік питань до заліку

1. Сутність понять «природоохоронна територія», «природно-заповідний фонд», «категорія природно-заповідного фонду».
2. Міжнародна класифікація природоохоронних територій.
3. Теоретичні основи природоохоронно-рекреаційного природокористування. Сутність основних понять.
4. Поняття про природно-заповідний фонд, його класифікація згідно національного законодавства.
5. Категорії природно-заповідного фонду в Україні.
6. Рекреаційний статус категорій природно-заповідного фонду.
7. Сутність, завдання та функціональне зонування національних природних парків.
8. Особливості рекреаційно-туристичної діяльності національних природних парків.
9. Сутність, функції та функціональні зони біосферних заповідників.
10. Особливості рекреаційно-туристичної діяльності біосферних заповідників.
11. Сутність, завдання та функціональне зонування регіональних ландшафтних парків.
12. Особливості рекреаційно-туристичної діяльності регіональних ландшафтних парків.
13. Рекреаційно-туристичне використання малоплощинних заповідних об'єктів.
14. Природні та історико-культурні атракції природоохоронних територій.
15. Основні види туристичних занять на природоохоронних територіях.
16. Туристичний потенціал природоохоронних територій.
17. Основні напрямки і види туристичної діяльності на природоохоронних територіях.
18. Основні види туристичних послуг, що можуть надаватись об'єктами природно-заповідного фонду.
19. Туристична інфраструктура на природоохоронних територіях: види і функції.
20. Туристичні шляхи в межах природоохоронних територій: особливості організації та екскурсійного обслуговування.

21. Роль інформаційних центрів та музеїв природи в межах природоохоронних територій для приваблювання відвідувачів.
22. Визначення поняття «рекреаційна дигресія», її основні стадії.
23. Рекреаційна місткість території, рекреаційне навантаження та його основні види.
24. Основні напрямки і форми екологічної освіти природоохоронних об'єктів.
25. Основні складові туристичного продукту природоохоронних територій.
26. Форми та способи просування рекреаційно-туристичних пропозицій природоохоронних територій на туристичному ринку.
27. Екотуристичний потенціал одного з національних природних парків України (на вибір здобувача освіти).
28. Характеристика туристичних пропозицій одного з національних природних парків України (на вибір здобувача освіти).
29. Характеристика туристичних пропозицій національних парків Європи.
30. Характеристика туристичних пропозицій національних парків Америки.
31. Характеристика туристичних пропозицій національних парків Африки.
32. Характеристика туристичних пропозицій національних парків Азії та Австралії.
33. Сутність, основні завдання та принципи сталого розвитку туризму.
34. Критерії розвитку сталого туризму.
35. Реалізація принципів сталого розвитку туризму на природоохоронних територіях.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Гурова Д. Д., Шморгуненко Є. О. Рекреаційна географія : навч. посіб. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 110 с.
2. Джинджоян В. В., Горожанкіна Н. А., Бойко З. В. Основи туризмознавства : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2022. 246 с.
3. Екотуризм : навчальний посібник / [Укладачі: О. В. Терлецька., Т. В. Періг]. Львів : Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. 2024. 77 с.
4. Кілінська К. Й. Рекреаційно-туристичне природокористування : навчально-методичний посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 333 с.

5. Ковальська Л. В., Пархоменко О. Г. Теоретичні основи рекреаційної географії: навчальний посібник для студентів спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» вищих навчальних закладів України. Івано-Франківськ: НАІР, 2025. 107 с.

6. Паньків Н. Є. Екологічний туризм і агротуризм. Навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація». Львів: Видавець ФОП Марченко Т. В., 2025. 410 с.

7. Рекреаційно-туристичне природокористування в Україні : сучасний стан і перспективи : збірник матеріалів 2-ї Міжнар. наук.- практ. Інтернет-конференції, присвяч. 145-річчю геогр. освіти в Чернівець. нац. ун-ті ім. Ю. Федьковича (28-29 жовтня 2021 р.) за заг. ред проф. К.Й. Кілінської. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 88 с.

8. Спеціалізований туризм : підручник / А. А. Мазаракі, Т. І. Ткаченко Т. П. Дупляк та ін. ; за ред. А. А. Мазаракі. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 576 с.

9. Тарасова В. В., Нестерчук І. К., Ковалевська І. М., Осіпчук А. С. Географія туризму: Екологічний туризм : підручник. Житомир, 2021. 252 с.

10. Ярьоменко С. Г. Туристичні ресурси України : навчальний посібник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 472 с.

Додаткова:

1. Безсмертнюк Т. П. Маркетингові засади сталого розвитку екологічного туризму. *Наукові перспективи: журнал*. 2025. № 12(66). С. 802–813. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12\(66\)-802-813](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12(66)-802-813)

2. Безсмертнюк Т. П. Заказники у структурі природно-антропогенних рекреаційно-туристських ресурсів Дубенського району Рівненської області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 6–7 листопада 2025 р.) / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. С. 179–182.

3. Безсмертнюк Т. П. Перспективи рекреаційно-туристичного використання пам'яток природи Дубенського району Рівненської області. *Український журнал природничих наук*. 2025. № 13. С. 126–135. DOI : <https://doi.org/10.32782/naturaljournal.13.2025.11>

4. Безсмертнюк Т. П., Тищук І. В., Пасічник М. П. Нормативно-правове регулювання розвитку екологічного туризму в Україні. *Наукові перспективи: журнал*. 2025. № 4(58). С. 423–436. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-4\(58\)-423-436](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-4(58)-423-436)

5. Безсмертнюк Т. П. Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва Луцького району Волинської області як об'єкти рекреації. *Український журнал природничих наук*. 2024. № 9. С. 74–86. DOI: <https://doi.org/10.32782/naturaljournal.9.2024.7>

6. Безсмертнюк Т. П. Розвиток туристичної інфраструктури парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Байрак». *Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики* : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 15 квітня 2024 р.). Харків : Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2024. С. 120–122.

7. Безсмертнюк Т. П. Біосферні резервати як рекреаційно-туристичні об'єкти. *Вектори розвитку та результати досягнень науки в сучасному освітньому просторі*. Матеріали науково-практичної конференції (м. Одеса, 23–24 липня 2021 р.). Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2021. С. 17–22.

8. Безсмертнюк Т. П. Особливості рекреаційного природокористування в межах національного природного парку «Прип'ять-Стохід». *Наукові перспективи: журнал*. № 8(14). 2021. С. 164–175. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-8\(14\)-164-175](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-8(14)-164-175)

9. Безсмертнюк Т. П. Розвиток глемпінг-туризму в межах природоохоронних територій України. *Наука, освіта, суспільство в умовах глобалізації* : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 6 липня 2021 р.). Полтава : ЦФЕНД, 2021. С. 5–7.

10. Безсмертнюк Т. П., Мельничук М. М. Стратегічні пріоритети розвитку туризму на природоохоронних територіях України. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/553>

11. Безсмертнюк Т. П. Національні парки Греції як об'єкти рекреації та туризму. *Colloquium-journal*. № 30 (153), 2022. Część 1. Warszawa. Polska. С. 9–11.

12. Безсмертнюк Т. П. Правовий статус регіональних ландшафтних парків України в аспекті рекреаційного використання. *Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття* : матеріали II Міжнародної наукової конференції (Т. 3), м. Рівне, 5 листопада, 2021 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : Європейська наукова платформа, 2021. С. 107–108.

13. Безсмертнюк Т. П. Сталий розвиток туризму на природоохоронних територіях: управлінський аспект. *Colloquium-journal*. № 22 (109), 2021. Część 2. Warszawa. Polska. С. 4–6.

14. Туризм на природоохоронних територіях: методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за освітньою програмою «Туризм» / Укладач: Р. Ю. Кривенкова. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 42 с.

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека Волинського національного університету імені Лесі Українки : вебсайт. URL: <https://library.vnu.edu.ua/> (дата звернення: 20.08.2025).

2. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України : вебсайт. URL: <https://mepg.gov.ua> (дата звернення: 20.08.2025).

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 20.08.2025).

4. Нормативно-правові акти. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України : вебсайт. URL: <https://mepg.gov.ua/documents/> (дата звернення: 20.08.2025).

5. Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватись бюджетними установами природно-заповідного фонду : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2000 р. № 1913. Дата оновлення : 26.03.2024 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1913-2000-p#Text> (дата звернення: 20.08.2025).

6. Про затвердження Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України : Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 26.07.2022 р. № 256 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1043-22#Text> (дата звернення: 20.08.2025).

7. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ. Дата оновлення : 08.08.2025 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> (дата звернення: 20.08.2025).

8. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-ХІІ. Дата оновлення : 04.04.2025 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text> (дата звернення: 20.08.2025).

9. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР. Дата оновлення : 15.11.2024 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-vr#Text> (дата звернення: 20.08.2025).